

pitelstart. Forsaavidt nogen Uder maatte finde sig forurettet ved denne Bestemmelse, har han inden 6 Uger efter den indtraadte Balance at indgive sin Bøsvøring til Stiftsøvrigheden. Denne har at undersøge Forholdet mellem de i de sidste 10 Aar indgivne Beretninger om Kornpriserne for det Sogn, hvori Klageren boer, og den for det hele Kapitelstart-Distrikt satte Kapitelstart, og at angive dette Forhold i Procenter, saaledes at en fremkommen Brøf-Procent bortfalder, hvor den er under en halv Procent, og forhøjes til en heel Procent, dersom det Mødsatte er Tilfældet, hvorhos den bestemmer, at vedkommende Klager har at svare sin Tiende efter Kapitelstarten, med den procentvise Forhøielse eller Formindskelse, der er fastsat paa den ovenfor angivne Maade." Kunde det nu lykkes os at faae Kapitelstartskredsene gjorte saa smaa, at Differencen mellem Kapitelstarten og hvert enkelt Sogns Priser reducerede sig til en reen Bagatel, saa troer jeg, at mange Ulemper derved vilde fjernes; jeg troer, at mange Begunstigelser for denne eller hiin vilde ophøre, medens igjen for Andree, jeg vil ikke sige Forurettelser, men dog en Slags Ubilligheder vilde forebygges, og man blev da fri for, dersom det nylig omtalte Lovforslag skulde faae Lovkraft, at sætte dette Maskineri i Gang, ifald en Tienbeyder følte sig forurettet ved Kapitelstartprisen, thi idet Forskjellen mellem Kapitelstartprisen og ethvert enkelt Sogns Priser faldt bort, faldt Forurettelsen med det Samme ogsaa bort, og man vilde kunne frigjøre det nævnte Forslag for Bestemmelser, der ved at staae dog kunne forvolde sine Ulemper. Skulde man nu være enig med mig i denne Betragtning, og skulde der ikke være noget Særdeles i Veien derfor, som jeg skulde have overseet, saa haaber jeg, at man, hvis Sagen gaar til anden Behandling, som jeg haaber, vil foretage en Forbring i Lovforslagets § 3 i den af mig antydede Retning og forandre Ordet Stift til Amt, idetmindste ifald man mener, at man ikke hderligere kan indskrænke Kredsen.

A. Sage: Den ærede Forslagsstiller minde om, at saa ofte dette Spørgsmaal havde været behandlet her i Thinget, er det

strændet; det forekommer mig, at det nærværende Forslag egentlig ikke er bygget paa anden Grund, end at det ogsaa har al Udsigt til at strande. Den ærede Forslagsstiller var belavet paa, at § 2 vilde give Anledning til væsentlige Indbøendinger; — jeg troer, at den Indbøending, der allerede er reist af en anden æret Taler, og som jeg formoder vil slaae den ærede Forslagsstiller selv, vil være tilstrækkelig til at vise det ærede Thing, hvor umuligt det vil være at gaae ind paa § 2. Det er jo ganske vist, at dersom Almeenvellet kræver vigtige Forbringinger, saa maa man stride dertil, selv om der derved skeer Brud paa bestaaende Forhold; men jeg har ikke hørt, at det foreliggende Spørgsmaal skulde være nogen saadan Livsaffaire, at man derfor skulde sætte Lovgivningsmagten i Bevægelse og søge foranstaltet et saadant Brud paa Kontrakter, som det vilde være, naar man vedtog § 2. Den ærede Forslagsstiller foreslaaer ved denne Paragraf, at Enhver, der skal have Penge betalt efter Kapitelstarten, herefter ikke skal have dem førend den 1ste April istedetfor som nu den 1ste Februar; enhver Mand, der altsaa har at oppebære eller at svare Beløb efter Kapitelstarten, som hertilands ere meget store, vilde saaledes faae dem eller have at betale dem 2 Maanedere efter den Tid, hvorpaa det efter hans Kontrakt skulde skee; Sligt troer jeg virkelig ikke, at man skal søge gennemført ved et saadant almindeligt Lovforslag. Der er jo mangfoldige Kontrakter i enhver Egn af Landet, hvorved der efter Kapitelstarten, saaledes som den nu sættes, og til den Tid, den sættes, finder en Opjørelse Sted mellem Mand og Mand, og det om meget store Beløb; nu saaledes paa engang at forandre dette Forhold uden en absolut overveiende Nødvendighed, det troer jeg, at Thinget umuligt kan komme til at gaae ind paa. Dersom der var Spørgsmaal om een Gang for alle at gjøre en Omdannelse af det Hele, kunde det maaskee lade sig gjøre, eller var der Spørgsmaal om, at man fra Nytt af skulde vedtage Bestemmelse om, hvorledes Kornværdien skulde sættes, ja saa formoder jeg, at man vilde gaae frem paa en anden Maade, end man gif frem paa den Tid, da Kapitelstarten først sættes. Man havde dengang den Tro, at Kornhande-